

Hanna Halmeenpää vihr ym.

Talousarvioaloite kaivosten louhintaveron käyttöönotosta aiheutuvasta verotuottojen kasvusta (20 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Louhintaverossa on kyseessä kaivostoiminnassa louhittaviin maa-aineksen yksikkömääriin si-donnainen vero. Veron perinnästä on kokemusta ja tietoa useista Afrikan ja Etelä-Amerikan maista sekä Australiasta, USA:sta, Kiinasta ja Puolasta. Louhintaveroa tul-taisiin perimään kai-vosyhtiöltä korvauksena siitä, että kaivosyhtiö saa käyttää maaperän mineraaleja.

20 000 000 euron vuosittainen verokertymä edellyttää, että veroa perittäisiin 40 senttiä kaivettua maa-ainestonnin kohden, koska Suomessa vuosittaiset louhintamäärät ovat noin 50 miljoonaa tonnia. Louhintaveron periminen ohjaisi kaivospolitiikkaa suuntaan, jossa louhinta aloitettaisiin silloin, kun mineraaliesiintymä on malmimääriltään tutkitusti riittävän arvokas.

Vero todennäköisesti lisäisi myös mineraalien kierrätystä. Suomessa luonnon mineraaliesiinty-mät ovat suhteellisen niukkoja, mutta muita mineraalilähteitä voi olla esimerkiksi kaivosjätteen tai -jätevesien jatkohyödyntäminen, joista voidaan erottaa muun muassa nikkeliä ja fosforia. Kai-vannaistoiminnan louhintaverotus tekisi nämä muut vaihtoehtoiset tavat malmin rikastamiseksi nykyistä kannattavammiksi.

Louhintaveron vähentäessä ympäristöä kuormittavan kiviaineksen louhintamääriä pienenee myös kaivostoiminnalle tarvittavan maa-alan määrä. Tarvittavan maa-alamäärän pienentyessä louhinnan vaikutukset luontoon ja maisemaan vähenevät. Kaivostoiminnan ympäristöhaitoista erityisesti malmien rikastuksessa käytetty vesimäärä, sen hallinta ja jätevesihaitat liittyvät louhin-tamääriin, samoin rikastuskemikaalien käyttö.

Louhintaveron avulla voitaisiin korvata esimerkiksi liikenneväylien rakentamisesta ja lupapro-ssesseista aiheutuvia kuluja kunnille ja valtiolle. Tuottoja on mahdollista käyttää myös laajemmin kansalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Tätä voidaan perustella sillä, että kyseessä on uusiutu-mattoman, kansallisvarallisuuden luonteisen varannon hyödyntäminen.

Tämä aloite kuuluu Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 20 000 000 euroa luvun 11.10 uudelle momentille kaivosten louhintaveron tuottona.

Talousarvioaloite TAA 75/2017 vp

Helsingissä 29.9.2017

Hanna Halmeenpää vihr
Touko Aalto vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Pekka Haavisto vihr
Satu Hassi vihr
Emma Kari vihr
Johanna Karimäki vihr
Jyrki Kasvi vihr
Krista Mikkonen vihr
Ville Niinistö vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Jani Toivola vihr
Antero Vartia vihr
Ozan Yanar vihr